

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	ความเป็นไปได้ของการจัดการศึกษาโดยครอบครัว ในเขต อำเภอเมืองเชียงใหม่	
ผู้เขียน	นายทรงศักดิ์ กฤติยาภิชาติกุล	
ปริญญา	ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา)	
คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	รองศาสตราจารย์ ดร.ชูชีพ พุทธิประเสริฐ	ประธานกรรมการ
	อาจารย์ ดร.สุวรรณ หมั่นตาบุตร	กรรมการ

บทคัดย่อ

168184

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพ ปัญหา และความเป็นไปได้ของ การจัดการศึกษาโดยครอบครัว (Home School) ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย กลุ่มผู้จัดการศึกษาโดยครอบครัว และกลุ่มผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษา รวม 25 คน เครื่องมือที่ใช้ครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ในการเก็บข้อมูลครั้งนี้ใช้เทคนิคเดลฟาย โดยให้ผู้เชี่ยวชาญแสดงความเห็น จำนวน 2 รอบ ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่ามัธยฐาน (Median) ฐานนิยม (Mode) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) ได้ผลสรุปการศึกษาดังนี้

จากการศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการศึกษาโดยครอบครัวด้านปัจจัย พบว่า แรงจูงใจ ให้ครอบครัวจัดการศึกษาเป็นเพราะระบบการจัดการศึกษาของประเทศไทยไม่ได้สร้างเสริมการ เรียนรู้ของเด็กนักเรียน แต่มุ่งเน้นในการแข่งขันเด็ก เป็นการยึดยึดความเชื่อว่าการจัดการศึกษา แบบนี้เป็นการกำหนดวิธีการเรียนรู้ให้ศึกษาจากของจริงและในธรรมชาติ ในขณะที่ครอบครัวต้อง มีเวลาให้กับเด็กโดยไม่จำกัดสถานที่ ที่ผ่านมาพบว่า ปัญหาเกิดจากการเกรงกลัวสูญเสียอำนาจใน การจัดการศึกษา รัฐยังไม่เอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียนรู้แบบนอกระบบโรงเรียน ไม่สามารถใช้ อุปกรณ์และสื่อร่วมกับโรงเรียนได้ ผู้ปกครองยังไม่มั่นใจในระบบการเทียบโอนความรู้ และ ครอบครัวยังไม่เห็นความสำคัญของการจัดการศึกษาโดยครอบครัว

ด้านกระบวนการจัดการศึกษาโดยครอบครัว ครอบครัวที่จัดการศึกษา ได้ศึกษาหลักสูตร ของรัฐเป็นแนวทาง แล้วจัดสรรเวลาแบบยืดหยุ่นตามลำดับความสนใจของลูกปรับเปลี่ยนเนื้อหา บางส่วน ให้เรียนรู้จากสถานการณ์ปัจจุบันในลักษณะเชื่อมโยง ทำให้เกิดการเรียนรู้ตลอดเวลาทุก สถานการณ์ และทุกสถานการณ์ ด้านปัญหา พบว่า เงื่อนไขทางครอบครัวที่พ่อแม่ต้องทำงานนอกบ้าน

168184

ไม่มีเวลาจัดการศึกษาให้กับลูก กอปรกับรัฐได้แยกการศึกษาออกจากครอบครัว เกิดระบบการแข่งขัน เกิดระบบทุนนิยมบริโภคนิยมทำให้ระบบการศึกษาปรับใช้ตอบสนองเฉพาะรัฐกับธุรกิจเอกชนเท่านั้น

ด้านผลผลิต พบว่า ความรู้ความสามารถของเด็กอยู่ในเกณฑ์ที่ดี ทักษะการคิดวิเคราะห์ และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ มองปัญหาได้อย่างชัดเจน สามารถวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา ด้านปัญหาผลผลิต พบว่า การประเมินต้องอาศัยหน่วยโรงเรียนหมู่บ้านเด็กที่จังหวัดกาญจนบุรี ยังไม่มีศูนย์หรือหน่วยวัดตามจังหวัดต่าง ๆ ผลผลิตจากการจัดการศึกษาโดยครอบครัวยังไม่ปรากฏต่อสังคมอย่างเป็นรูปธรรม

ส่วนความเป็นไปได้ในการจัดการศึกษาโดยครอบครัวในเขตอำเภอเมืองเชียงใหม่ กลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยและเชื่อว่าจะเป็นไปได้ในระดับมากที่สุด ในด้านปัจจัยในการจัดการศึกษา คือ ครอบครัวต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการศึกษาโดยครอบครัว วิธีการเลี้ยงดูลูกที่ยอมรับฟังเหตุผลซึ่งกันและกัน พฤติกรรมการเลี้ยงดูลูกที่ใช้ความยืดหยุ่น พ่อแม่ต้องมีเวลาให้ลูกมากขึ้น มีความพร้อมด้านสถานที่ มีสื่อการเรียนรู้ที่จำเป็น จัดรูปแบบการจัดการศึกษาที่เหมาะสมให้แก่ลูก รัฐหรือเขตพื้นที่ให้การสนับสนุนส่งเสริมทั้งนโยบาย งบประมาณ สื่อ และมีกฎหมายรองรับให้การศึกษโดยครอบครัวดำเนินการได้อย่างเป็นอิสระ มีการสร้างเครือข่ายและการสนับสนุนจากเครือข่ายการศึกษาโดยครอบครัว และมีแหล่งความรู้ที่หลากหลาย

ในด้านกระบวนการจัดการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่เห็นด้วย และเชื่อว่ามีความเป็นไปได้มากที่สุด คือ การศึกษาหลักสูตรของรัฐเป็นแนวทาง และจัดหลักสูตรให้ยืดหยุ่น มีการวางแผนจัดการเรียนรู้ จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยให้เด็กได้เรียนรู้ตามความสนใจจากครูในสาขานั้น ๆ โดยตรง จัดให้เด็กไปทัศนศึกษายังแหล่งเรียนรู้ และเด็กได้ลงมือทำในสิ่งที่สนใจในขณะนั้นมีหน่วยงานของรัฐในเขตพื้นที่รับผิดชอบประเมินเด็กอย่างหลากหลาย และจัดการเทียบโอนผลการเรียนให้กับเด็กในทุกเขตพื้นที่

ส่วนในด้านผลผลิต ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่เห็นด้วยและเชื่อว่ามีความเป็นไปได้ในระดับมาก ว่าผู้เรียนจะมีทักษะ ความรู้ความสามารถและทักษะด้านภาษา มีเจตคติที่ดี และมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาโดยครอบครัว

Thesis Title	Feasibility of Home School Management in Mueang Chiang Mai District	
Author	Mr. Songsak Krittiyapichartkul	
Degree	Master of Education (Educational Administration)	
Thesis Advisory Committee	Assoc. Prof. Dr.Choocheep Puthaprasert	Chairperson
	Lect. Dr. Suwan Muntabutara	Member

Abstract

168184

This thesis was set out to examine such home school related issues as current state, problems and feasibility. Home schools investigated were those within the Mueang Chiang Mai District area and key informants comprised 25 home schoolers and educational experts. They author had constructed. The Delphi technique was resorted to allowing two rounds of experts' opinions. Afterwards, the author analyzed collected data using median, mode, and interquartile range. Findings were as follows :

As regards the relevant factors aspect it was found that the very nature of the country's education system which heavily emphasized competition among students, imposition of knowledge, etc., in home schoolers' opinions, had not been conducive to student learning. In this regard, they felt home schooling was more realistically and naturally conducive to such learning and more suitable to parents' space. So Far, the problems were identified as follows : state officials' fear of losing educational provision power ; lack of state efforts facilitating learning in the nonformal education sector ; inability to jointly make use of instructional media and materials with regular schools ; parents' lack of confidence in knowledge transfer system ; and the families' own lack of trust and confidence in the value of home schooling itself.

As regards the home schooling process it was discovered that involved Families had Studied the Ministry of Education Basic Education Curriculum as their main guideline. Subsequently, they came up with Flexible time schedules to suit their children's interest priorities, altered certain portions of its contents in order that they learn from contemporary situations in a connectedness manner and that learning take place at all times, in all places and situations. However, the problems did emerge. Parents had to go out and work. So they had little or no time

168184

to handle their children's educational concerns. Furthermore, given the existing separation of education from Families, system of Fierce competition driven by consumption-oriented capitalism, the entire educational system inevitably and only served the interest of the state and private sectors.

As regards outputs it was found that the children's knowledge and competencies were quite satisfactorily good, having systematic critical thinking and problem solving skills and capable of clearly identifying problems and diagnosing their causes. Nevertheless, certain problems remained. The Children's Village School in Kanchanaburi Province, the unit responsible for evaluating home schooling, still did not have its branches in various provinces. Moreover, society had yet to witness home schooling concrete products.

As regards the experts' opinions on the feasibility issue it was found that they all agreed with home schooling and believed it was possible on a number of condition. Among them were Families have to possess knowledge and understanding about home schooling ; child-rearing practices based on sound rationality, flexibility, etc. Parents have to have more time for their children, enough space and necessary learning media, and appropriate learning models. The state or educational service areas have to lend sufficient support, be they in the forms of policies, budget, media and law (s) quarantencing home schoolers' autonomy in conducting their home schooling matters. Moreover, they must promote among themselves home schooler support networks so that they can turn to one another for assistance and have as many learning/knowledge sources as they can.

As regards the process most experts agreed with this idea and believed the following to be most likely : the use of official curriculum as a guideline ; flexible curriculum ; learning management planning ; learning activity management in such a way that children can learn what they are interested in from skilled teachers directly ; study trips to learning/knowledge sources ; children's actual doing what they are interested in at the moment ; a larger number of state-sponsored evaluating agencies scattered around educational service areas ; and a more comprehensive knowledge transfer scheme in every area.

As regards outputs/products most experts were of the opinion that children will possess knowledge, skills, competencies, language skills, positive attitudes, and satisfaction from home schooling.